

Nhật ký Truyền giáo. Malawi. Dưới bóng râm những cây bao báp

Linh mục Mathurin Mokpi-Dewe là một nhà truyền giáo dòng Comboni ở độ tuổi ngoài bốn mươi. Ngài đến từ nước Cộng hòa Trung Phi. Tại đây, ngài chia sẻ với chúng tôi kinh nghiệm truyền giáo của ngài tại một vùng nông thôn ở Malawi, một quốc gia ở phía nam Châu Phi.

Cha Mathurin gặp gỡ nhóm thanh niên của giáo xứ.

Tôi đang ở Lusungwi ở miền nam Malawi, một vùng nông thôn thuộc Tổng giáo phận Blantyre, nơi tôi đã phục vụ trong sáu năm qua. Giáo xứ được dâng kính cho Thánh Kizito. Cộng đồng của chúng tôi gồm có ba nhà truyền giáo dòng Comboni. Môi trường tự nhiên của chúng tôi thực sự rất xinh đẹp. Tôi nhớ trong lần đầu tiên đến thăm nhà nguyện Nkombe, tôi đã rất ngạc nhiên trước số lượng lớn những cây bao báp mà tôi trông thấy.

Theo tín ngưỡng địa phương,

linh hồn của tổ tiên và các thầy phù thủy sống trong những cái cây hùng vĩ này. Chính vì vậy dân làng không bao giờ chặt bỏ chúng, bởi vì như thể chẳng khác nào phá nhà của những vị đó.

Tại đây tôi được biết rằng các thầy phù thủy có thể ghen tị với sự giàu có của các thành viên trong cộng đồng. Đó là lý do tại sao người dân có một tâm lý e ngại nhất định đối với sự tiến bộ, và điều này trở thành lực cản đối với sự phát triển. Trên thực tế, ở những ngôi làng khác nhau của giáo xứ, dường như mọi thứ đều giống nhau: các ngôi nhà, các túp lều và những hoạt động sản xuất mà người dân tham gia.

Phép thuật và hậu quả của phép thuật là một thực tế khác tại giáo điền này. Ở Mweta Ngombe, nơi chúng tôi có một trong những nhà nguyện, có một người phụ nữ mà họ gọi là Mẹ Đờ Đầu thực hành phép thuật. Những ai muốn kiếm tiền dễ dàng, những ai muốn đi ra nước ngoài, muốn làm ăn buôn bán, muốn hôn nhân thành công, muốn mua xe đẹp, v.v., hãy đến thăm bà ấy để xin chuyển cầu và biết được tương lai của mình. Thật thú vị vì người phụ nữ này rất giàu có. Bà ta sống trong một ngôi nhà rộng lớn, có một cánh đồng mênh mông, một trang trại và cả những người làm việc cho bà ta – người ta gọi những người này là “những kẻ bị trừng phạt hoặc nô lệ”. Chính họ đã không tuân theo “quy tắc” của phép thuật và để khỏi bị chết, họ đã trở thành “nô lệ” của người phụ nữ này trong hai hoặc ba năm.

Cây bao báp hùng vĩ

Rước kiệu Thứ Sáu Tuần Thánh tại một giáo xứ ở Malawi

Ở đây chúng tôi hết sức coi trọng việc dạy giáo lý và thực hành các bí tích, nhưng cũng chú trọng đến việc đào tạo và nhận thức về các giá trị nhân bản và Kitô giáo. Bằng cách này, chúng tôi có ý định dần dần giúp người dân thoát khỏi sự mê tín và sợ hãi phép thuật. Trong trường hợp của tôi, tôi làm việc rất nhiều với những người trẻ tuổi sống với những thực tế như mù chữ, lạm dụng rượu bia, ma túy, vì vậy, hầu hết những người trẻ tuổi này chỉ nghĩ đến việc di cư đến Nam Phi. Tôi cũng sốc với số lượng những cô gái chỉ mới 14–15 tuổi đã làm mẹ.

Ở cấp độ giáo dục, vẫn còn nhiều việc phải làm. Tôi đã đến thăm một số trường học tại các thôn làng, tại đó học sinh ngồi trên mặt đất dưới gốc cây. Tôi nhớ có một nơi chỉ có duy nhất một chiếc ghế dành cho thầy giáo, và thầy giáo chỉ có một cái bàn gỗ cũ kỹ dùng làm bảng và 15 quyển sách cho một lớp 115 học sinh.

Người dân rất niềm nở, lễ phép và làm việc chăm chỉ. Cả đàn ông và phụ nữ đều làm việc rất chăm chỉ, thường là trên các cánh đồng. Một trong những hoạt động kinh doanh chính của họ là sản xuất than củi, họ đóng than củi trong các bao lớn và vận chuyển ra các chợ. Địa vị xã hội rất rõ rệt và phụ nữ không bao giờ được trộn lẫn với nam giới. Trong nhà thờ, phụ nữ ngồi một nơi, đàn ông ngồi một nơi, còn trẻ em ngồi một nơi. Và họ cũng làm như vậy trong các buổi nhóm họp hay tang lễ tổ chức bên ngoài nhà thờ. Phụ nữ tỏ ra rất tôn trọng đối với nam giới: họ quý xuống để nói chuyện với những người đàn ông, như thể nói chuyện với xếp hoặc ông chủ, và thường nói với chồng bằng một giọng nhỏ nhẹ.

Trong khu vực của chúng tôi có rất nhiều nhóm dân tộc: Chewa, Lomwe, Ngoni, Tumbuka, Ngoni, Sena..., và mặc dù họ nói các ngôn ngữ khác nhau, nhưng tất cả đều sử dụng tiếng Chichewa, ngôn ngữ quốc gia, điều đó giúp giao tiếp được thuận lợi. Trình độ tiếng Anh, một trong những ngôn ngữ chính thức của đất nước, khá thấp. Những người trẻ tuổi xấu hổ khi nói tiếng Anh bởi vì họ biết rằng họ không thể nói tốt. Thông thường khi tôi nói chuyện với ai đó bằng tiếng Anh, thậm chí về những điều rất đơn giản, thì họ lại trả lời tôi bằng tiếng Chichewa. Trong tương lai, tôi muốn mở một lớp tiếng Anh, nhưng hiện tại tôi đang cố gắng nói tiếng Chichewa, điều mà người dân thích hơn.

Nguồn: www.combonimissionaries.co.uk